

Dosarul nr.3ra-889/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca- Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurii Morgun împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din data de 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din data de 04 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 27 iunie 2019 Iurii Morgun a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Ialoveni nr. 40/2019/19819 din 08 aprilie 2019 și răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-1149/19 din 03 iunie 2019, obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă conform ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, începând cu 20 martie 2018.

În motivarea acțiunii Iurii Morgun a invocat că în perioada 23 decembrie 1987-30 iulie 1998 a îndeplinit diferite funcții polițienești (cu statut special) în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În luna octombrie a anului 2003 s-a pensionat, fiindu-i stabilită pensie pentru vechime în muncă de 10 ani, 07 luni, 7 zile calendaristice, iar cuantumul pensiei a fost stabilit în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

Reclamantul a menționat că la data pensionării i s-a stabilit vechimea în muncă cu coeficientul 1:1, însă pentru perioada 23 decembrie 1987-30 iulie 1998 urma să i se calculeze vechimea în muncă cu înlesniri, deoarece a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în diferite funcții în cadrul Batalionului de escortă al CGP mun. Chișinău.

La 20 martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 96 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, potrivit căruia vechimea în muncă pentru perioada 23 decembrie 1987 – 30 iulie 1998 urma a fi calculată în baza coeficientului 1:2.

Astfel, reclamantul a susținut că vechimea în muncă cu înlesniri pentru această perioadă constituie 21 ani, 02 luni și 14 zile, fapt confirmat prin certificatul nr.20397 din 14 decembrie 2018.

La 15 martie 2019 a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni cerere privind recalcularea pensiei, iar prin Decizia nr. 40/2019/19819 din 08 aprilie 2019 i s-a refuzat pe motiv că nu a prezentat hotărârea instanței de judecată privind efectuarea recalculării pensiei.

Iurii Morgun, la 08 mai 2019, a contestat în prealabil decizia nr. 40/2019/19819 din 08 aprilie 2019, solicitând Casei Naționale de Asigurări Sociale anularea acesteia cu recalcularea și achitarea pensiei potrivit ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 și confirmării Direcției de poliție a mun. Chișinău din 14 decembrie 2018.

Prin răspunsul nr. M-1149/19 din 03 iunie 2019, autoritatea pârâtă a respins cererea prealabilă, pe motiv că actul administrativ individual a fost adus la cunoștință la data de 01 octombrie 2003, iar termenul de contestare a acestuia a expirat la data de 02 noiembrie 2003.

În opinia reclamantului, Casa Națională de Asigurări Sociale a examinat superficial cererea prealabilă și a respins-o prin aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată.

Prin hotărârea din data de 04 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea, s-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr. 40/2019/19819 din 08 aprilie 2019 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-1149/19 din 03 iunie 2019, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze cuantumul pensiei de care beneficiază Iurii Morgun, luându-se în considerare vechimea în muncă reflectată în confirmarea Direcției de Poliție a mun. Chișinău nr. 20397 din 14 decembrie 2018 și achitarea diferenței începând cu 20 martie 2018. (f.d.69,71-79)

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 06 februarie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale, în termen, a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 03 iunie 2020 a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din data de 04 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 108,109-124)

Instanțele de judecată în temeiul art. 8) lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, art. 33, alin. (2), lit. a) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr.1036 din 17 decembrie 1996, art.13, lit. a) și art. 14, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993, au concluzionat că acțiunea este întemeiată, ori din materialele dosarului s-a constatat că în perioada 23 decembrie 1987-30 iulie 1998 Iurii Morgun a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în diferite funcții din cadrul Batalionului de escortă al CGP mun. Chișinău, astfel beneficiază de avantajele prevăzute de lege de 2 luni vechime în muncă pentru 1 lună în serviciu.

Mai mult, prin ordinul nr.96 din 20 martie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a recunoscut unele înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari, cu acordarea a două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993.

Astfel, Ministerul Afacerilor Interne, la stabilirea pensiei i-a calculat eronat vechimea în muncă și în legătură cu această eroare lui Iurii Morgun i-a fost diminuată vechimea totală în muncă în cadrul organelor afacerilor interne, în baza căreia i-a fost stabilit și cuantumul pensiei în valoare mai mică decât se cuvenea.

Totodată, potrivit pct. (4) ale Hotărârii Guvernului nr. 1427 din 28 decembrie 2016 cu privire la preluarea atribuțiilor de plată a pensiilor și prestațiilor sociale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție, Casa Națională de Asigurări Sociale, va efectua plata pensiilor și prestațiilor sociale începând cu 01 ianuarie 2017.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu emiterea unei noi hotărâri. (f.d. 125-130)

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanța și instanța de apel ca fiind stabilite.

Autoritatea recurentă a menționat că perioada de activitate a lui Iurii Morgun în cadrul serviciului de escortă al Ministerului Afacerilor Interne nu-i oferă dreptul la calcularea vechimii cu avantaje, deoarece art.6, alin.(2) din Legea nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar colaboratori ai sistemului penitenciar sunt persoanele care dețin funcții în efectivul de trupă și în corpul de comandă ale sistemului penitenciar, abilitate să pună în executare pedepsele penale privative de libertate, detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional, precum și măsurile de siguranță cu caracter medical aplicate deținuților care suferă de alcoolism și narcomanie.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 03 iunie 2020, notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 29 iulie 2020. (f.d.131)

Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus, în termen, recurs motivat la data de 16 iunie 2020. (f.d.125-130)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

Îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v.

Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca- Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas